

FOLK OG LAND

NR. 15 — 12. ÅRGANG

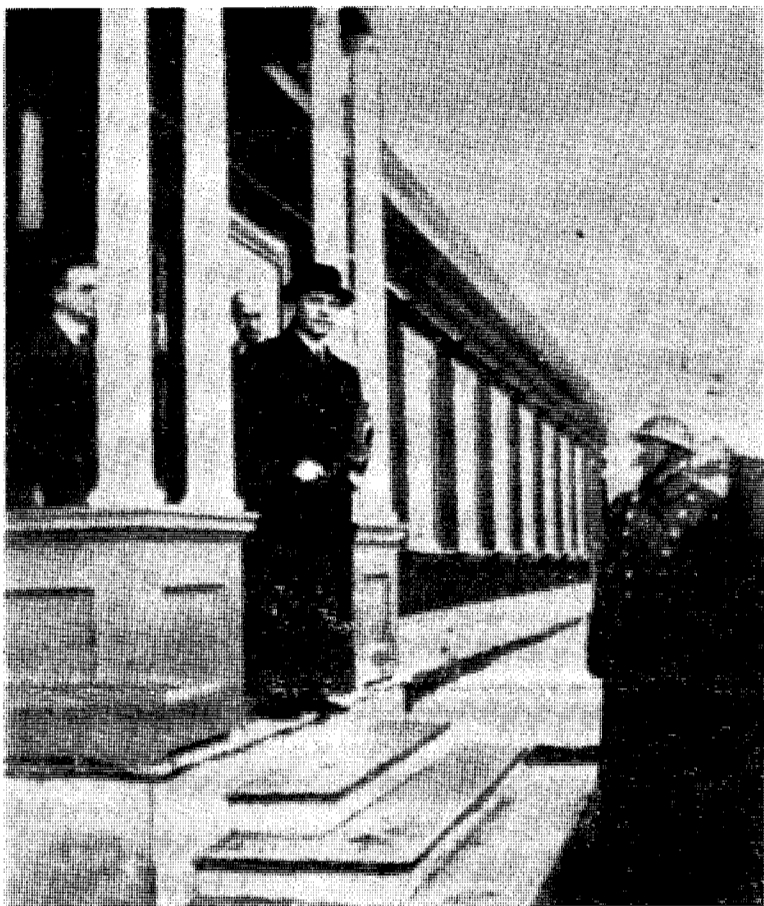
LØRDAG 4. MAI 1963

LØSSALG 85 ØRE

O. K.:

EFTER 9. APRIL

Kongens «Nei» — Folkets «Ja»

Sendemann Bräuer forlater Elverum etter at Kongen hadde veltet de forhandlinger Stortinget hadde vedtatt.

Praktisk talt hver eneste 9. april siden 1945 har Norsk Rikskringkasting hatt et minneprogram om hin dystre hendelse. Og omtrent hver gang har Quisling fått skylden for hendelsen.

Det er i dag klart bevist at det ikke er sant at Quisling trakk Norge inn i krigen.

T. K. Derry og flere andre historikere sier at det var Churchill som trakk Norge

inn i krigen. Han planla fra første stund at denne gang skulle både Norge og Sverige være med på Englands side i krigen mot Tyskland.

Quislings samtaler med Rosenberg hadde ingen ting med saken å gjøre. Det er en kjennsgjerning at Quisling ikke hadde noen avtale med Hitler om å danne regjering. Quislings regjeringdannelse var direkte mot Hitlers planer.

Dette kommer frem i alle offisielle dokumenter, men allikevel har man alle år inntil 9. april i år holdt livsløgnen om at Quisling var skyld i 9. april oppe.

I år heiste man andre signaler. I år var det en ny livsløgn som ble lansert. Det var Norges «Nei», 9. april. Men det er bare en ny usannhet. Norge sa aldeles ikke «nei» til som Danmark å avfinne seg med en tysk okkupasjon.

Det blir stadig hevdet at Stortinget er folkets kårne: «De folkevalgte er et speilbilledet av folket selv».

Men det norske Storting sa «ja», til en ordning med tyskerne. Regjeringen Nygaardsvold sa også «ja». Det var bare den amerikanske æresborger og Europaødelegger Churchill og kong Haakon som sa «Nei».

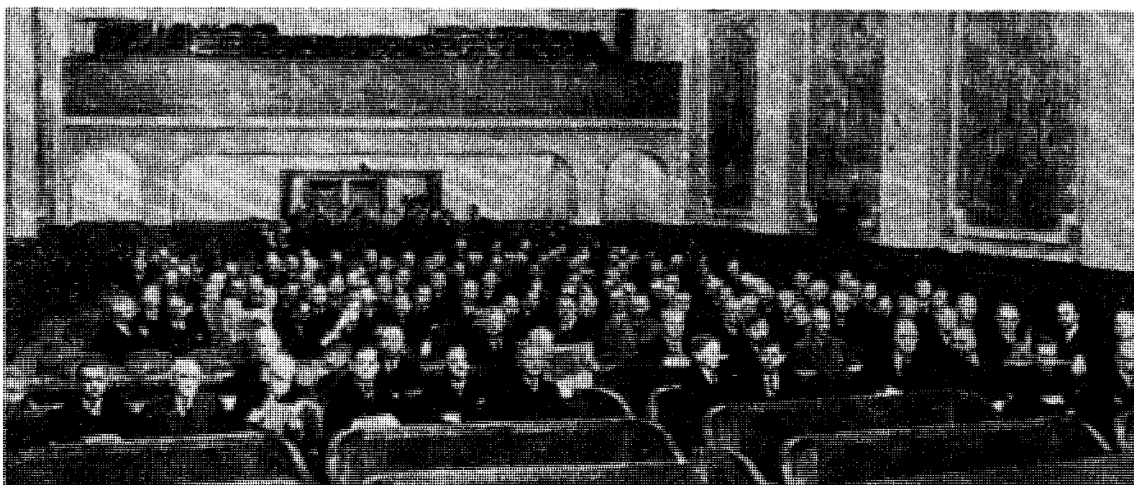
Om en lunch i London februar 1940, hvor nordiske pressefolk var tilstede sier en av dem: «Han (Churchill) raste hele tiden mot Norge og Sverige, mens Danmark hadde han allerede «avskrevet»

«Han konkluderte med å foreslå at Norge og Sverige skal gjøre seg klar, —»

«Han var enig med Mr. Alexander i, at den beste måte hvorpå vi innblandes i krigen — hvilket var det store mål — ville være å gå med på Finnlands side.»

Churchill nådde sitt mål. Den 9. april 1940 ble vi blandet inn i krigen. Det

Forts. side 7

«Da no Stortinget møttes på nytt noko etter kl. 6 om ettermiddagen — — —»

Olaf Holm:

«Historiens dom»

«Retts»oppgjørets fedre har allerede fått «historiens dom».

Après nous le deluge
Efter oss kommer syndfloden). LUDVIG XIV.

I.

Den 22. januar 1952 ble det i Stortinget vakt mosjon om å «sette ned et sakkyndig og allsidig sammensatt utvalg for å bearbeide og vurdere de erfaringer som er samlet under rettsoppgjøret».

Efter 11-elleve års forløp foreligger der et resultat, som med hensyn til vurdering overlater det hele til historiens dom, m. a. o. skyver det fra seg.

Som ethvert vettugt menneske vil vite — og det finnes slike i enhver leir, så har de erfaringer som skulle være innhøstet og som ikke kan sees påpekt, ingen interesse for det spørsmål, som plager ethvert rettsindig menneske i landet, nemlig hvorvidt det er begått urett, justismord, ved dette «retts»oppgjør.

I så henseende kan det

være grunn til for dem, som skal ta standpunkt til utredningen, også å sette seg inn i den foreliggende «Svenskerutredning», som har fallt noen hver, som føler seg skyldig eller med-

Forts. side 8

Den ble felt allerede i 1945 av professor Jon Skeie, den ubestridte kjenner av norsk rett frem for noen.

Hr. stortingsmann Lars Ramndal!

I «Aktuell debatt» i fjernsynet søndag 10. mars ble det opplyst at De hadde attest fra myndighetene under okkupasjonen for at De hadde «underutviklede sjelsevner». (Eller var det «varig svekkede sjelsevner»?).

Dette kan jo ikke alle og enhver ha noen mening om. Det viser seg at selv «gode nordmenn» med adgang til de mest fullkomne og moderne hjelpemidler på området kan komme frem til resultater som ser ut til å være verdiløse, ja endatil reint bort i natta.

De har imidlertid hele tiden etter krigen vært Stortingsmann og endog innehatt det viktige vervet å være formann i justiskomiteen i Stortinget. Det må da antas at De har en god del av ansvaret for utformingen og vedtakelsen av de rettsregler (Landssvikloven) og den rettspraksis som skulle anvendes mot dem som hadde gitt Dem denne attesten, og forøvrig mot alle dem som etter Deres mening var straffskyldig for sitt forhold under krigen — altså fra før Deres innstilling var utarbeidet og forelå.

Ifølge en publikasjon som kom ut etter krigen, uttalte et medlem av justiskomiteen, Kittil Berg, bl. a. følgende: «Vi hadde Landssvikloven av 1945 — hvor det gis anledning til å sperre folk inne inn til et år uten dom. Dette er for såvidt en eksepsjonell lov, idet den jo går imot selve grunnprinsippet i det vi pleier å kalle menneskerettighetene. Det var imidlertid enighet i Stortinget og justiskomiteen om at loven skulle føres igjennom. Med dette har vi slått fast at nazister og landssvikere ikke

har noe krav på å nyte godt av menneskerettighetene. Det er en av de forholdsregler som demokratiet må ta for å forsvare sin egen eksistens.»

Så vidt jeg vet har hverken De, som formann i justiskomiteen, eller noen annen ansvarlig person eller myndighet tatt avstand fra disse uttalelser. Kittil Berg uttaler seg jo her både på vegne av Stortinget og justiskomiteen

Det ligger nær å spørre:

1. Mener De fortsatt at en stat som følger en rettergangsmåte som er bygd på det grunnlag Kittil Berg her har slått fast i sin erklæring — altså som går imot grunnprinsippet i menneskerettighetene — allikevel kan kalles en rettsstat?

2. I så fall: Hvordan kan De få en slik oppfatning til å passe inn i Deres kristne livssyn? De er jo som vi alle vet det man pleier å kalle en personlig kristen.

Det er mulig at disse spørsmålene virker noe påtrengende. Men da De fortsatt både er formann i justiskomiteen og medlem av Stortinget og dessuten aktivt medlem av et politisk parti (venstre), har det en viss interesse å høre Deres mening om disse ting, da det etter alt å dømme enda står atskillig igjen før vi er kommet til veis ende med det såkalte rettsoppgjør.

Johan Kr. Farsund

HUSK BLADPENGENE

Vi ønsker sannhetens erkjennelse

Langfredag 12 - 4 - 63 hørte jeg på res. kapelan Ragnar Forbechs forkynnelsø i radio og tillater meg å fremføre følgende bønn til Norges prestestand og landets biskoper.

På samme måte som prestene taler om Jesu' lidelse og korsfestelse, så burde de tale om den urettferdige handling at det norske «rettssystem» etter frigjøringen 1945 dømte fremragende NS-folk til døden, mangeårige fengselsstraffer også med torturering, fraraning av deres formuer og bestjeling av medlemmenes mest verdifulle innbo og verdisaker. Ingen kunne bevise at dette var stjålet eller erhvervet på urettmessig måte. Dette var og er despoti.

Første påskedag i 12-tiden hørte jeg på biskop Monrad Nordervalls prediken i Tromsø kirke og siterer følgende: «Vi må lite på Kristus som på en los — Rens oss for all urettferdighet, — Frem rettferd og fred, — Hjelp alle syke og sorgfulle.

Min bemerkning: «Før syndsforlatelse gis, bør alle først gjøre opp for seg.»

«Rettsoppgjøret» etter 1945 var satt i scene av England og Russland.

NS-medlemmer ble dømt til samlet ca. 200 millioner kroner i inndraing. Fradømt eiendommer, villaer og gårder, gårdsbruk, kostbart innbo med vakre kunstgjenstander, som ble solgt på auksjoner eller stjålet.

Hvem er i dag i besiddelse

Valget i Canada i annet perspektiv

Våre hjemlige asfaltorganer har totalt fortiet at det nye canadiske parti Social Credit-Party har fått mange plasser ved de siste valg og nå er tungen på vektskålen, idet intet annet parti har fått flertall alene i parlamentet.

WEEKEND forteller: Autobilselgeren Real Caouette vant 26 mandater i provinsen Quebecs lokale parlament ved valgene i juni (nå vant partiet tilsvarende i Canadas parlament). Caouette og Creditpartiet ble ved valgene en makt og han personlig en nasjonal størrelse.

En dag nylig ble Caouette spurt av en reporter: Hvem er Deres politiske helter i historien?

Svaret var: Mussolini og

av medlemmenes frarandede privatgods?

Disse gjenstander kan takseres til mange millioner kroner.

Hvor befinner inndraingsbeløpene og de andre verdier på ca. 1/4 milliard kroner seg i dag?

Mange NS-medlemmer ble også fradømt sin livsstilling, samt stemmeretten for mange år. —

Nasjonal Samlings hovedoppgave, som partiet gikk inn for lød: «Orden, rettferd og fred».

Til slutt henstiller jeg til gode prester og jurister helhjertet snarest å gå inn for en ærlig og oppriktig revisjon av Norges største domskandale.

Otto G. G. D. Falkenberg.

Hitler! forteller det store amerikanske magasin MACLEAN at Cavouette sa og at han fortsatte: «Jeg beundrer Mussolinis føreregenskaper — og Hitlers økonomiske reformer!».

Lester Pearson, den ikke ukjente sprellemann og Nobelprisvinner fikk dette i vrangstrupen og sa: Dette er vold og krenkelse, den rene ondskap.

Lederen for Social Credit-Party ble litt betenkt og mente at uttalelsen neppe var gunstig for partiet.

Men Cavouette modifiserte ikke sitt syn meget, han svarte bare: « De to førere gjorde gode ting for sine folk i tredveårene, men jeg har ikke bruk for deres metoder og politikk!»

Problemet er vel: Hvordan skal man i demokratiet mestre inflasjonen, skjeldsordene, ungdomskriminaliteten og den nihilistisk-anarkistiske flodbølge?

Hans Egede Nissen

Til det tysta ledet

Friherre Wilhelm Liljencrantz ingick i det tysta ledet den 19. mars i en ålder av sextonioår.

Vännen Liljencrantz var en i ordets verkliga mening äkta karl. Under en lång följd av år intog han en framskjutnen plats i den national-socialistiska journalistiken. Vi minns med glädje och tacksamhet hans artiklar i bl. a. «Den Svenske Folksocialisten», «Fribytaren», «Riksposten», «Bohusläns Folkblad» och «Sverige Fritt».

Han stred alltid med blanka vapen — utan fruktan och tadel. På eget förlag, Argus, utgav han bl. a. sådana aktuella skrifter, som «Fredens arkitekt» mr Churchill, Konsttjuvar och tjuvkonster, Adolf Hitler och hans dödsfiender, Skotte — historier, Hitlers nio liv, Demokratisk fredskärlek i sifferbelysning, Brittisk sjökrigsföring, Det heliga Ryssland och Hitler inför historiens domstol. — Skrifter, som i dagens Sverige med Lex Åberg hade rönt samma öde som «Är ett nytt världskrig oundvikligt?» om de utgivits på femtio/sekstio-talet.

En trofast Nordman har lämnat oss — men hans ljusa minne förpliktar till fortsatt frihetskamp!

Sven A. Lundehäll

*

Friherre Wilhelm Liljencrantz var född i Stockholm 1894. Efter avlagd officersexamen gick han 1919 som frivillig i estländsk krigstjänst, blev samma år kapten i Estlands armé och erhöill efter kriget majors grad. Han inträdde därefter i den vitryska nordarmén

(Forts. s. 3)

FOLK OG LANDS MINNEALBUM :

28

Falt i øst i kampen for Europa

NY BOK I BOKTJENESTEN

FOLK OG LAND's Boktjeneste ser seg nå i stand til å levere en uhyre interessant bok om attentatet på Hitler 20. juli 1944. Boken heter «20. Juli. Spiegelbild einer Verschwörung» og inneholder beretningen fra sjefen for SD Kaltenbrunner til Riksleder Bormann og dermed til Hitler selv om attentatet. Det er hemmelige dokumenter fra det tidligere Reichssicherheitshauptamt som her offentliggjøres uavkortet. Det er et stort verk på nesten 600 sider og prisen innbundet er kr. 70.—.

MALERARBEIDE OG RENGJØRING

UTFØRES

Henv. Miller - Tlf. 67 76 71

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig
ALEXANDER LANGE

Spørsmål en

En vest-tysk film, som forteller om kristendomsfølgelser i det Midt-Tyskland som her kalles Øst-Tyskland, har vakt oppmerksomhet bl.a. i MORGENBLADETS spalter. Oppmerksomheten skyldes ikke i første rekke kirkesamfundenes kranke skjebne i denne stat som de norske jøssinger medvirket til å skape, men den manglende interesse publikum viste filmen. Dette førte til at den etter en kort gjesteopptreden på Rosenborg kino i Oslo ble forvist til reprisekinaoen Ringen, hvor resultatet imidlertid var like slett.

Nå angriper man da med selveste oslobispen Smemo i spissen både de gudløse i øst og filmsensuren, som bare hadde tillatt filmen for voksne og dermed formodentlig medvirket til det dårlige resultat. Filmsensuren begrunner sin avgjørelse med at «man bør være ytterst varsom med å vise så klart propagandistiske filmer for barn og helt unge som har små forutsetninger for å kunne vurdere filmens innhold» og derfor er også omhandlede film egnet til å «påvirke barnets sinn på en skadelig måte».

Vi føler med både den kristendomsbekymrede biskop Smemo og den filmsensur som er så bekymret for at barn og ungdom skal bli vist noe de ikke har betingelser «for å kunne vurdere», men det er ikke til å unngå at våre tanker vandrer bakover i tiden, både til dengang biskop Smemo og hans feller hadde større politiske enn kristelige bekymringer, og til tidligere anledninger da både lærere, prester og de kretser filmsensuren rekruteres fra skrek om «mere opplysning» for barna med skrekkpropaganda servert i løgnsaus og med «dokumentarfilmer» produsert på den side av jernteppet hvor «Spørsmål 7» henter sitt stoff. Ja, det er faktisk ikke lenge siden både VG og andre bekymrede samfundsvoktere krevet mere slik «opplysning» for ungdommen på det at den ikke skulle utvikle seg til «SS-bander».

Det faktiske forhold bak alle de smukke fraser er jo nemlig det at hele den ikke utrenskede del av den norske kirke i okkupasjonstiden slett ikke bekymret seg syndelig om kristendommens sak. De norske prester følte seg slett ikke som Guds tjenere, men som det gamle sammenstyrtede samfunds. De følte ingen lojalitet mot Vårherres bud, bare mot de mere eller mindre kristendomsfiendtlige tidligere statsmaktens, som selv ikke viste større lojalitet mot det folk de hadde ført ut i ulykken enn at de stakk av og overløt folket til sin egen skjebne og til Vårherres utro tjeneres omsorg. Nøyaktig på samme måte som de tyske kommunistpolitikere på den gale siden av jernteppet fremmer sine politiske formål i strid med kristendommens interesser. Det er derfor meget betegnende at disse folkene bak jernteppet, som Smemo og andre prelater bedømmer så strengt idag, var deres kjære forbundsfeller og hjertevenner dengang.

Det finnes overhodet ingen undskyldning for den norske kirkes opptreden i disse nødens år for det norske folk, da den vanskjøttet sin kristenplikt og gikk til politisk kamp mot den øvrighet ledet av prestesønnen Vidkun Quisling som Skriftens klare ord bød den å bøye seg for. Det var ingen av okkupasjonstidens maktthavere som anfektet kristentroen eller kirkens gamle rettigheter, ganske tvertimot. Det var NS-styret som varetok kristendommens og kirkens tarv da hovedparten av dens tjenere sviktet. Takken for dette var det gemene makkverk som biskop Smemos forgjenger sendte ut, «Folkedommen over NS», vel det mest hatefulle og skandaløse skrift som er sendt

Neste nummer

av FOLK OG LAND kommer lørdag 18. mai og inneholder blant annet en rikt illustrert artikkel i forbindelse med NASJONAL SAMLINGS tredveårsjubileum.

ut på kirkens og kristendommens vegne. Et mere drepende slag mot sann kristendom kunde visselig selv Ulbrichts drabanter ikke ha prestert. Dengang tiet Smemo.

Ellers minnes vi også at det ikke er første gangen filmer forsvinner mystisk og sporløst fra en oslokino. For noen år siden ble det satt opp på Kinopaleet en dansk film om de herlige av kirken velsignede «frigjøringsdager» med allehånde grove utskeielser, nettopp slike tilstander som biskop Berggravs skrift måtte føre til. Den forsvant igjen sporløst etter noen få dager.

Nå må vi innrømme at vi overhodet ikke forstår hverken hvorfor de danske politiske forfølgere sendte ut denne filmen, som så grovt avslørte deres overgrep, eller hvorfor deres norske brødre satte den opp på en oslokino — hvis det da ikke simpelt hen var i en politisk bakrus etter de deilige og blodige dager — men det er naturligvis en annen side av saken. Filmen som ble satt opp uten frykt for at barn ikke skulle kunne vurdere dens innhold, for å tale med filmsensuren, forsvant igjen plutselig etter bare tre dager på samme måte som en rekke bøker av jøssinger som holdt seg til sannheten har forsvunnet mystisk og sporløst fra det norske bokmarked. Det var neppe av hensyn til barna. Og ingen biskop Smemo eller andre av kirkens tjenere trådte frem med spørsmål eller med krav om at sannheten skulle frem dengang.

La oss da stille, ikke «spørsmål 7», men spørsmål en: Hva er det for slags hykleri den norske kirke fortsatt driver med? Den som fortsatt tier til norsk urett, eller som avsiler myggen, men sluker kamelen, — for å tale med Skriften.

For forfølgelser vil nok kristendommen overleve nå som før. Verre er det når den råtner opp innenfra på grunn av utro tjenere som handler i strid med dens ånd og dens grunnsetninger.

En økonomiske stymper som storstilet hjelper

AFRIKANER OM ISRAELS MANIPULASJONER
MED «UTVIKLINGSHJEPEN

FOLK OG LAND har tidligere pekt på de forsøk som gjøres fra Israels side for å få hånd om de penger til hjelp for «utviklingslandene» som de skandinaviske land bevilger og at anstrengelser i den forbindelse har vært hovedemnet ved de mange besøk både israelske og norske ministre har gjort i det det annet land. Til nærmere belysning av emnet gjengir vi idag en artikkel av Nat Selen, Nigeria i «West African Pilot»:

Om Israels hjelp til nye uavhengige stater i Afrika har det allerede vært skrevet og sagt meget, men man har hittil ikke gjort seg så mange tanker om motivene for denne filantropiske demonstrasjon av innstilling.

Det er nå faktisk på tide å endre denne oppfatning og tenke over hvorledes en liten stat med et innbyggerantall på halvannen million og en bedrøvelig økonomisk stilling som gjør at en bare ved hjelp og understøttelse utenfra kan holde det gående, kan ville spille rollen som velgjører for de afrikanske folk. Hvilke motiver foranlediger denne stat, som selv i høyeste grad trenger hjelp, til dette?

Efter noens oppfatning anstrenger Israel seg for å bedre sin slette økonomiske og valutamessige stilling gjennom økede anstrengelser på utenrikshandlens område. I sammenheng hermed skriver TIMES i London: «Den israelske regjering har foretatt to skritt for å fange opp de økonomiske vanskeligheter og konkurransen. Det israelske pund har vært undergitt en verdiforringelse som utgjør mere enn to tredjedeler. Det midlertidige system med mangfoldige vekslingskurser forsvinner og vanskelighetene er like uforandret gamle som staten selv. De blir bare med den største møye overvunnet gjennom handlen. I det forløpne år oversteg innførslen utførslen med 100 millioner pund. Denne kløft har hittil bare kunnet dekkes ved hjelp fra utenlandsjøder, handel med obligasjoner, private investeringer, samt gjennom amerikansk hjelp og tyske erstatningsbetalinger. Således er Israels økonomiske livsmuligheter som følge av den fullkomne avhengighet utenfra mere enn trykkende.

Dr. S. Landman, formannen i den politiske og økonomiske sirkel til studium av jødiske problemer, uttalte seg ytterst kritisk om Israels krav på økonomisk stabilitet.

Inngående studier har bragt på det rene de to hovedgrunner til den israelske økonomis sykdom. Produktiviteten i jordbruk og industri er altfor langsom og for lav. Dette skyldes dog på ingen måte uegnethet hos menneskene, men snarere arbeidsorganisasjonen og det

økonomiske system som utgjør en blanding av sosialisme og kapitalisme og som er mangelfull i de fleste kategorier av konkurranse.

En annen vanskelighet i den israelske økonomi er det store tall av funksjonærer. De er statsansatte, ansatt i de politiske partier, i handelsforeningene og i de zionistiske organisasjoner. Prosentatsen av uproduktivt arbeid er en av de høyeste i verden. Så lenge disse to årsaker behersker livet i staten vil situasjonen ikke bedre seg.

Det er en eiendommelig kjennsgjerning at Israel som ikke er levedyktig uten vestlig hjelp og som er i en økonomisk ytterst mislig stilling likevel slår om seg med storstiledede tilbud til de afrikanske stater. Hva er årsaken?

Svaret er ikke vanskelig å finne: Det er en nykolonialisme. Da kolonimaktene begynte sin tilbaketrekking fra Afrika, forsøkte Israel å komme inn bakdøren. Dette skjedde lettest ved at man nærmet seg stater hvis situasjon var en lignende av Israels og som ikke kunne være økonomisk og politisk uavhengige. Man utnyttet til siste rest alle midler og muligheter for å vise seg overfor afrikanerne som en moderne velstandsstat, som ikke hadde noen gammel kolonial belastning og som var istand til å oppfylle alle anmodninger om hjelp.

Men hvorfra kommer i virkeligheten denne hjelp? Sikkerlig ikke fra Israel selv, som ikke kan eksistere uten en bittert nødvendig hjelp. Vi afrikanere må åpne øynene før det er for sent.

*

Til disse artikkelforfatterens ord, kunne vi føye at vi her i Norge også bør åpne øynene.

Til det tysta ledet —

(Fort. fra s. 2)

och deltog i dess frihetskamp. Återkommen till Sverige blev han journalist och korrespondent för svenska tidningar på olika platser. Slutligen verkade han som medarbetare i «Sv. Handelstidning Justitia» fram till pensionsåldern. Han sörjes närmast av maka, f. Edström, och en son, jur. kand. Carl Wilhelm Liljencrantz samt syskon.

NARVIK 1940

«BYEN MED KANONEN»

C. Så kom 9. april

Sersjant Sand var sjef for posteringen nede ved kaia (Speiderheimen). I sin forklaring sier han:

Ca. klokken 4,30 den 9. april fikk han av kaptein Dalsvee underretning om at der kom fremmede krigsskip inn fjorden. Han fikk av kapteinen ordre om å gå i stilling. Dette gjorde han også. Med ca. 20 mann og 3 maskingevær besatte han en på forhånd rekognosert stilling.

Så fikk han se at der lå et krigsskip med gule skorsteiner ved nærmeste utstikker, og skjønte det måtte være utenlandsk.

Han så stripene etter 3 torpedoer som det fremmede skip skjøt ut, og han så at «Norge» ble sprengt i stykker. Fra det fremmede krigsskip strømmet der nå folk til kaia, hvor de tok oppstilling.

Når han ikke gjorde motstand mot de tyskere som etterhvert kom tilstede på kaia, og som kom bort til hans postering, var det fordi han ikke hadde fått ordre om det.

Løytnant Wesche var sjef for blokkhuset på Framnes. Han forklarte i retten:

«Eidsvoll» lå bare få hundre meter fra blokkhuset, og

han så tydelig hvorledes senkningen foregikk. Han var klar over at det var krig. Når han allikevel ikke skjøt på de tyske jagere, var det fordi han mente det var nytteløst å skyte med mitaljører mot krigsskip.

Av soldat Svein Juuls dagbok (rettsdokument):

1940, april 9.: «Vi ble vekket av alarm kl. 1/4 og ble kjørt til Framnes. Da «Eidsvoll» ble torpedert fikk vi sjø og granatsplinter over oss 50-100 m fra oss. Den ildsøylen og trykket og det hele er det verste jeg har opplevet. 20 mann hadde fingeren på avtrekkeren, var med og berget karter, 9 lik, 6 red-det av 200.»

Ved den 7,5 cm kanon het kanonkommandøren Eriksen. Han var menig, men var blitt tatt ut som sjef, da han hadde deltatt som feltartillerist ved de amerikanske styrker under første verdenskrig.

I en redegjørelse av 23. 9. 1940 til Bergartilleribataljonen uttaler Eriksen bl. a.:

«Den 8. april 1940 kl. 23.00: Vakten instruerte om å passe særlig godt på, da vi alle anså situasjonen alvorlig».

Han sier videre at da han kom til kanonen om morgenen den 9. april var alt gjort klar til kamp.

I en skrivelse av 29. 7. 1946 til Generaladvokaten sier Eriksen:

«Inspiserte pansertoget kl. 24.00. — Som følge av tett snøtykke da de tyske fartøyer passerte inn gjennom fjorden, hadde vakten intet observert. Da snøtykket letnet og vi ble klar over situasjonen, kunne vi med vår kanon intet utrette.»

Kommandør Eriksen mener med dette at kanonen stod slik til at den ikke kunne skyte på tyskerne som var

inne på havna, øst for kanonen.

Denne var nemlig plasert for å skyte vestover, utover fjorden. Som jeg har gjort oppmerksom på under omtalen av general Fleischers inspeksjon, stod kanonen på vestsiden av en liten haug. Det var denne haugen som hindret skyting innover havna, og kanonen kunne ikke flyttes uten ved hjelp av lokomotiv, men noe lokomotiv var ikke forhånden denne morgenen nede på Framnesodden.

Men i likhet med løytnantene Bergli og Wesche var også kanonkommandør Eriksen klar over at han uten nærmere ordre skulle åpne ild mot fremmede krigsskip.

Det var jo derfor han stod der med kanonen sin.

Før jeg går videre, tror jeg det er best å nevne at regimentskontoret og regiments-sjefboligen var i samme bygning.

Denne lå på høyden i byens vestkant. Dette høydedraget, hvor sydligste del kalles Framnes-ryggen. Ca. 80 m søndenfor regiments-sjefboligen og i samme høyde som denne lå sykehuset, og like nedenunder sykehuset lå Folkeskolen.

Fra regimentsboligen var det glimrende utsikt over byen og havna, og kløv man opp på loftet fikk man også øye på en del av Ofotfjorden, Herjangen og Rombaken.

Men for å vende tilbake til meg selv:

Ved 1/5-tiden gikk jeg ut på gårdsplassen for å se på været. Det snødde fremdeles tett.

Så hørte jeg en voldsom eksplosjon ute fra fjorden etsteds. Det var så det sakk i meg. Det kjentes som jeg hadde fått et snøskred i hodet.

Hva i all verden?

Jeg trodde på dette tidspunkt at panserskipene var gått ut av havna og krysset ute i fjorden etsteds. For da jeg en gang på natten ringte opp til kommandørkaptein Askim, var det det siste han sa:

«Nå går jeg ut!»

Men jeg løp likevel inn på kontoret, ringte opp bad om å få kommandørkapteinen, idet jeg trodde at han fremdeles hadde telefonforbindelse i land.

Dødsdans i Prag

En roman om pragerrevolusjonens dager
i 1945

De revolusjonære er begeistret over Rudis forslag. Først merke, senere kan man alltid henge dem. Merke med hakekors! I djervens tegn! Det er bare én vanskelighet. Hundrer vil være tilstede og Rudis kontor rummer bare knappe femti. Det blir altså vedtatt å gå ut på gårdsplassen.

Skolegården er stor, likevel trenger tilskuerne seg sammen også i den velpleiede skolehave og klatrer opp i trærne for å kunne se bedre. Snart er alle vinduer fullt besatt, og på det flate taket i den bøhmisk-mähriske kirke i Strossmayergasse finnes det ikke lenger en ledig plass.

I siste øyeblikk beslutter nasjonalkomiteén ikke å føre Novak ut som den første, men som en særlig attraksjon: bruden til den tsjekkiske høyforreder. I mellomtiden er det også kommet tilstede en tsjekkisk lege, han skal passe på at gardistene ikke blir altfor ville slik at fangene kreperer for tidlig. Midt på gårdsplassen blir det stillt opp to lange bord fra realgymnasiet, og tvers over de to bord nok et bord, for alle vil jo gjerne kunne se godt. Av skolepulten blir det bygget opp trinn, slik at den døtmte kan komme opp til gapestokken.

Endelig er alt ferdig, også en beholder med kull finnes det og en ildrake. I et vindu blir det spilt på trekkspill, ut av vinduet ved siden skriker bølge 418: «De tyske barbarer kjente ingen grenser! Heller ikke våre kvinner og barn ble skånet!! Prager og pragerinner, tenk på Lidice!»

«Har De ingen andre plater i kringkastingen?» skriker en av tilskuerne. «Det samme hele tiden. Stadig den samme parole. Vni-

manje — hevn for Lidice — øye for øye, tann for tann — du, Rudi, ring til kringkastingen og spør om de ikke har noe annet å by på!»

De omkringstående ler. Han har rett, fyrene i kringkastingen kan bare etpar setninger som en papegøye. Det beste er ikke å høre etter. Hvem er ellers den kjedelige idioten ved mikrofonen? Det vet imidlertid ingen, og så blir herr fyrsten ganske enkelt døpt «papegøyen».

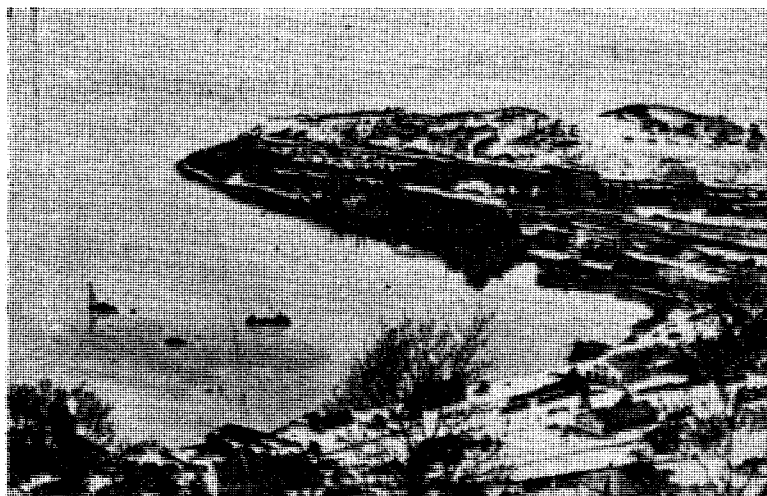
Seks gardister i svarte SS-uniformer og hvite gacehansker kommer tilsyne i døren. Mellom dem Marta Konrad. Hun blir stående, blendet av solen. Hun synes ikke å se den brølende, skrålende, pipende og applauderende mengde. Øynene hennes er glassaktige, lebene fortrukket til et jammerlig smil. Viljeløst lar hun seg slepe til gapestokken. Da hun står på det øverste bordet, ser hun spissen av kirketårnet over taket. Det svevende, mørke tårn, som ser ut som om det er saget av, minner henne om ett eller annet, men hodet hennes former bare et eneste bilde. En søndertrådt blomsterbukett med mange små røde hjertter.

Rudi forkynder stammende dommen — «Som folkefiende skal hun bli brennemerket med djervens tegn» — men det trekker ut med fullbyrdelsen av dommen, da det pany er brutt ut en strid. Skal hun merkes med hakekorset på pannen, brystet eller på ryggen? Pannen, det går ikke, tegnet ville bli for lite, på brystet, nei det går heller ikke av hensyn til barna som jublende hopper omkring gapestokken. Altså på ryggen. En gardist stikker en lomme-kniv mellom Martas hals og den reparerte kraven i hennes hvite bluse og spjerrer den billige kunstsilke midt etter ned til hoften. Det lyseblå utvaskede linnen river han ganske enkelt i stykker. To gardister griper håndleddene hennes og holder henne fast, mengden venter åndeløst, det er så stille at man kan høre fuglene juble høyt i de blomstrende trær. Ildrakeren beskriver en bue i luften, hakker seg inn i ryggen på Marta, en kort fresende lyd, ildrakeren beveger seg langsomt loddrett nedover og etterlater seg en tykk, rødbrun strek. Et greselig skrik gjennombryster den glassaktige stillhet. Men det var ikke Marta som skrek så skrekkelig.

«Rolig, din fjollete geit, vi vil høre folkefienden og ikke deg! Hun burde holde seg hjemme når hun er hysterisk! En skandale denne fredsforstyrrelse! Gardist,

Kommandørkaptein Askim, som hadde kommandoen over marinestridskreftene i Narvik. Han gikk ned med «Norge», men ble reddet og levde til for kort tid siden.

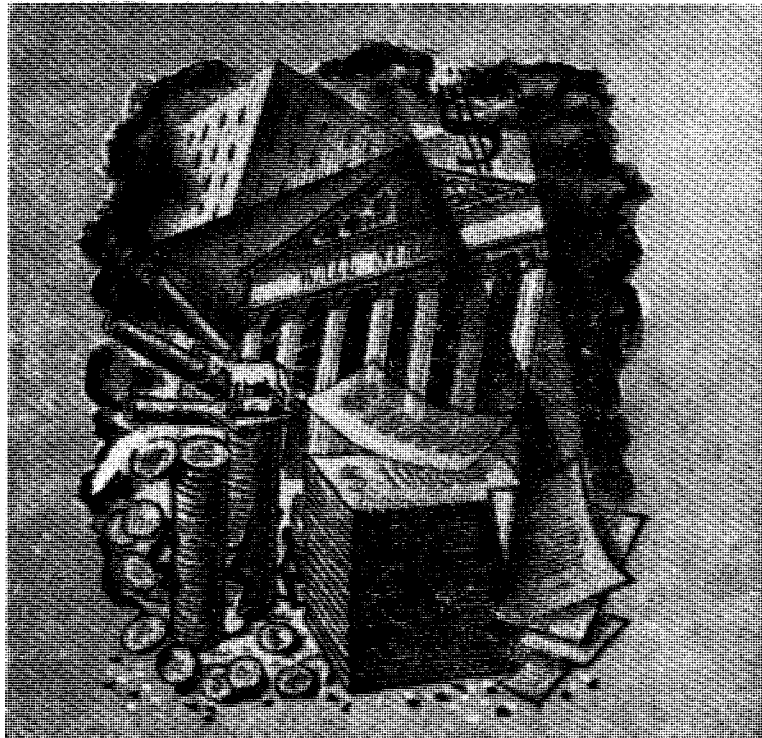

Civilingeniør Erhard Fliesberg:

PENNGAR ELLER LIVET!

Civilisationens och kulturens framsteg har åstadkommit att metoderna att utplundra allmänheten har blivit oändligt förfinade gentemot forna tiders stråtröveri under signalen «Pengar eller livet». Allt skedde då i strid mot lagars helgd under vapnets hot av simpla, råa och obildade banditer.

Nu däremot fortgår en utplundring i månghundrafalt utökad skala i fullkomligt skydd av lagars bud och av samhället som aktningsvärda och hederliga ansedda utövare av ett yrke, som anses vara av särskilt välfärdsskapande betydelse

Tidigare har beskrivits hur penningindustrin genom att till allmänheten utlåna allmänhetens i penningindustrin insatta pengar genom snabbheten i penning-siffrornas vandrande ut och in i bokföringsböckerna och åtföljande räntevinster tillför densamma enorma förtjänster. Därmed åstadkommande att dessa på landets verkliga inkomster tärande vinster lämna kraftigaste bidrag till den inflation, som ständigt förminskar värdet hos allmänhetens insatta penningmedel, trots den ränta penningindustrin — till tack för allmänhetens lysrande till dess sparsamhetskampanjer — skänker den.

Likväl har denna industri, tack vare lagarnas gynnande av detta slags «välfärdsskapande», än finare metoder för att tillföra densamma «makten och härligheten» dvs landets verkliga värden, därmed ökande allmänhetens utplundring och samtidigt inflationstakten.

Några av mina personliga erfarenheter kan berätta om hur smidigt, tyst och enkelt detta maskineri arbetar, samtidigt som med pressens tillhjälp resultatet av förmögenhetsöverflyttningen förklaras blott och bart vara «saneringsåtgärder i produktionsens tjänst».

Under mina uppväxt- och första praktikår i Norrland hörde jag ofta omnämnas en person, som kallades «döddoktor» utan att mitt intresse väcktes för vad som kunde dölja sig bakom den-

na beteckning. Längre antog jag att det rörde sig om någon slags läkare, som hade att notera idel misslyckanden i sin helbräddgörande verksamhet.

Samtidigt talades ofta om en viss större trävaru- och massaindustris aktier att dessa vid dåtidens punchsammankomster gladeligt bortskänktes för priset av en halva punch. Det var ju en dryck, som även relativt dåtidens penningvärde var verkligt billig. Trots ungdom och oerfarenhet om vad aktier verkligen innebar, lät det hela otroligt fantastiskt. Så småningom kopplades detta faktum samman med förutnämde «döddoktor», vars verklighet befanns vara chefen för den stora «O-skyldiga» banken. Det tycktes vara på grundval av tidigare Norrlands industriers erfarenheter, som den egenartade doktorsbenämningen uppstått.

Så småningom och sedan jag själv som ung ingenjör fått vara med om följderna av likartade förmögenhets-

Denne fornøyelige tegningen som vel taler for seg selv har vi stjålet i det amerikanske tidsskriftet LIFE.

omflyttingar, klarlades huru maskineriet verkade för att på fullt lagligt sätt — med samhällets högaktningssfulla hedersomnämning — överföra den stora trävaruindustrin i bankens ägo.

Ehuru tillvägagångssättet var enkelt krävde det tillgång till stora penningresurser, åratals planenliga handlande i framförallt den hemlighetsfulla tystnadens tecken. När den stora Oskyldiga banken upptäckte ett storföretag, som trots tillgång till stora naturrikedomar började få dåliga affärer uppköptes genom bulvaner dess aktier. När något över halva aktiestocken på detta sätt förvärvats utlystes en extra bolagsstämma. Här fordrade bankens talesmän att på grundval av denna aktiemajoritet få tillsätta en ny styrelse — förvisso utan fördomande av förutvarande styrelsens dåliga skötsel av företaget — samt framförallt en ny verkställande direktör, vilkens förhållande order förutsatte företaget allt intensivare vandrande ut på det konkursmässiga planet, givetvis utan att nå katastrofpunkten, vilket var lättordnat genom nya banklån och motsvarande extra stora säkerheter för banken. Tiden gick och ryktet spreds att företaget när som helst kunde göra bankrutt.

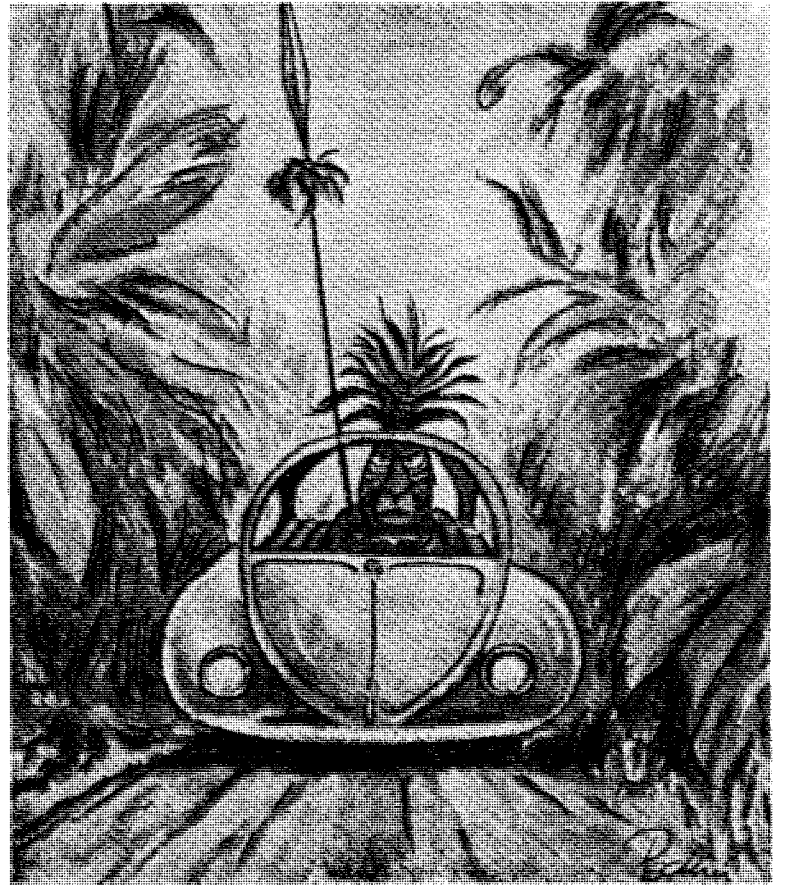
Den ovan omtalade aktieförsäljningen till det billiga priset av en halva punch fick därmed sin ganska naturliga förklaring. Aktierna realiserades undan för undan och uppköptes av den «O-skyldiga» bankens bulvaner. Därmed inföll efter några år den tidpunkt, då storbanken kunde utlysa en ny extra

Forts. side 6

Norsk student belyser galskapen med «utviklingshjelpen»

SELV DE LAVESTE OFFENTLIGE FUNKSJONÆRER I KONGO KJØRER RUNDT I AMERIKANSKE DOLLARGLIS

Nordmennene har som kjent fått anbragt på skattesedlen sin et beløp til «utviklingshjelp» for de svarte stater som USA har «befrikket», men som tydeligvis ikke vet hva de skal stille opp med denne «friheten». Det har vært skjønnet og enstemmig tilslutning i Norge til denne vanviddspolitikken, som faktisk først og fremst har rammet de svarte folkene selv, og hele den norske dagspresse har hylt i kor om mere «utviklingshjelp», mere «frigjøring» og mere vås.

For alle disse glade givere av skattydernes penger, må det vel virke noe avkjølende å lese hva en norsk juridisk student, som nettopp er vendt tilbake til Norge fra Kongo, har å fortelle i en samtale med MORGENBLADET. Den unge mann, Ivar Mathiassen, har tjenestgjort som sersjant i Kongo og har tydeligvis brukt øynene sine godt.

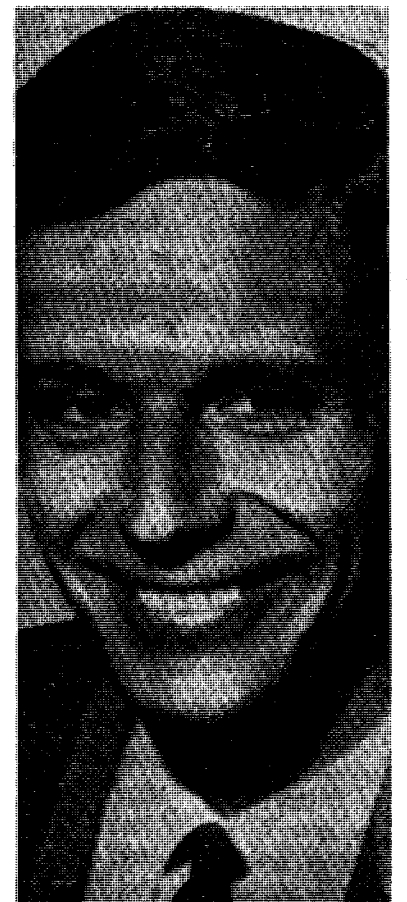
Interessant er det å stille hans erfaringer og hans uttalelser opp mot det evindelige pølsevevet som ellers presteres av studentene i Oslo. Vi kan ikke se annet enn at de nok engang bekrefter det som i årevis har vært fremholdt i dette blad.

Mathiassen fremholder at han hovedsakelig var stasjonert i Leopoldville og det var fremdeles mulig å

«åne det vakre byggverk av en by belgierne hadet reist. Nu skal det hele av - ingen brød seg om det avfall som hopet

seg opp som følge av den fullstendige neglisjering av vedlikeholdet. Kloakkene stoppet seg til, arbeidsløshet og apati rådet blant et folk som kort og godt nektet å arbeide i regnvær fordi de var for underernærte til å kunne motstå de sykdommer som fuktigheten fremkaller.»

På bakgrunn av dette og
Forts. side 6

Ivar Mathiassen — norsk student som har hatt øynene med seg i Kongo.

Pengar eller livet! — —

Forts. fra side 5

bolagsstamme, varvid befant den behærskede 90 å 95 % av aktiestocken. Bankintresset blev ensam bestämmande och så tillsattes en ny verkställande dir., som fick till uppgift att genom nyinvesteringar och igångsättande av modernaste massafabriker förvandla företaget till en lysande affär. Ånyo gick tiden, aktiebörser började notera allt mera stegrade prisar på aktierna, vilka dock ej längre blevo så lättillgängliga. Företaget förvandlades till ett av Norrlands mest inkomstbringande storföretag. När banken fann lämpligt försäldes en del av aktierne, dock utan att aktiemajoriteten släpptes.

Slutresultatet medförde desslikes att också den O-skyldiga bankens aktier allt högre klättrade på fondbörsens steg. Återigen hade storbanken gjort en glänsande affär, därvid miljonernas mångfald blev «välfärdens» belöning för banken och massor av mer el. mindre ruinerade idigare aktieägare.

Mitt första jobb efter slutade civilingenjörstudier blev som ingenjör hos ett stort Bruk på gamal industrihistorisk mark på Östgötaslätten. Bruket ägde förutom industriursprungets kanongjuteri även verkstäder för tillverkning av den tidens förnämsta pansartornskanoner, förnämliga luftverktygstillverkning samt tillverkning av råoljemotorer likaledes med välkänt namn. Vid tiden för min anställning härskade vid Bruket med tillhörande verkstäder intensivaste produktion och antalet anställda var mer än många. De ogifta tjänstemännen hade tillgång till en del av ett gammalt slotts säl-skaps- och matsalslokaler. Varigenom kvällarna efter slutad arbetsdag gick i den angenäma sällskaplighetens samvaro med de nöjen, som då tillhörde vanlig bruksmiljö.

Mitt eget arbetsfält blev att under ledning av en från USA återvändande motor-konstruktör konstruera nya motorer. Bl. a. hade vi hunnit nykonstruera, tillverka och även fått leverera ett antal 3-cylindrige 10 hkr's båtmotorer till ryska sjömatningsbåtar. Ryssarna blevo synnerligen förtjusta i desamma, men när de ville beställa hundratals därav, visade sig under vilken ledning vi befunno oss. Det hade redan ryktats en del inom

Averter i «Folk og Land»

tjänstemannastaben om att ledningen tydligen med avsikt förhindrade tillverkning och fullgörandet av inlöpan-de order. Den ena efter den andra av duktiga försäljare, tekniker och verkstadsingeniörer måste sluta. På min avdelning blevo färdigställda konstruktioner ej utförda. Den duktige ritkontorschefen måste sluta och söka sig annan befattning. Kvar blevo egentligen endast vi unga, som ej vunnit tillräcklig praktik att kunna söka annan befattning. En modlöshetens dysterhet lägrade sig över arbetare och tjänstemän. Vi på motoravdelningen fingo ägna oss å det relativt intresselösa arbetet att rita gods-vagnar för den smalspårighetens bana som förband Bruket med yttervärlden.

Undan för undan fingo vi kunskap om att det gamla kanongjuteriet överlåtits till ett av landets stora metallverk i och för nyanläggningar, att kanontillverkningen överförts till ett av landets största vapentillverkare, likaledes att luftverktügen och dess tillverkning till ett storföretag på området. Motortillverkningen skulle upphöra, samt verkstäderna övertagas av ett nybildat ångturbinbolag. Bland inventarierna ingick även den kvarvarande personalen, fast jag personligen gick utanför programmet och frågade hos nya överingenjören ang. anställning och det med ca. 40 % högre lön än tidigare. Sålunda överenskoms, ehuru överingenjören sedermera lär ha fått veta att dylikt ej överensstämde med allmänna överenskommelsen.

Brukets stora naturtillgångar bibehölls som separat bolag, som sedermera tillförde tillskyndarna bak hela man-övern ytterligare miljonförtjänster, heder, ordnar och likartade samhällsbelöningar. Vi erforó även, att verkst.dir., under vars ledning ett tidigare löande och naturligt levande produktionsföretag ramlat ner till «dåliga tid-ers» nödsituation åtnjutit sin rikliga belöning för utförandet av sin skarprättargärning. Egendomligt nog har dylikt ej erhållit sin rättvisa bedömning som industriellt mord — kanske i sin art värre än individuella mord. Många likartade industrimord har jag noterat bland mina erfarenheter, medan allmänhetens reaktion inför dylika företeelser blott tycks innebära en enorm beundran för de individer, som genom dylika transaktioner förvärva miljonförmögenheter och makt över folk och land. Jätteför-

mögenheterna samlas på ett fåtal händer som med järngrepp trålbinder och utplundrar den menlösa allmänheten.

Intresserad av det nya turbinbolagets framtid tecknade jag mig för några aktier till parikurs. Åren gingo, turbinbolaget växte och tillverkade allt flera ångturbiner dock utan att lämna någon utdelning. Akievärdena stego likväl och vid tiden för min övergång till egen verksamhet kunde jag sälja mina aktier till 3½ ggr inköpspriset. Kort därefter meddelades att landets stora elektr. industri — styrt och i huvudsak ägt av tidigare omnämnda O-skyldiga storbank — förvärvat över 50 % av aktiestocken. Något el. några år senare utbad sig köparen av mina förutvarande aktier mitt råd, om hur han borde förfara. Han hade nämligen från Elbolaget fått deras anbud om köp av hans aktier till parikurs. Utan att giva råd, meddelade jag blott min uppfattning att så länge ej Elbolaget förvärvat absolut makten över minst 90 % av aktiestocken, så kommo ej ångturbinbolaget att lämna någon utdelning. Ty eftersom i ångturbinaggregaten bortemot hälften av desamma innefattade elektr. utrustning, så innebar det ju bara en bokföringsfråga för de tvenne samarbetande bolagen huru fördelningar av försäljningsprisarna skulle ske mellan dem.

Om frågeställaren härav fann någon ledning vet jag ej. Faktum är däremot att det dröjde ytterligare 8 år innan turbinbolaget tillkännegav vinst och utdelning å aktierna. Samtidigt tillkännagavs i pressen att Elbolaget förvärvat absoluta majoriteten i Ångturbinbolaget. Sedan har väl Oskyldiga banken enl. förut omnämnda metoder inhöstat miljonernas mångfald på det hela.

För några dagar sedan meddelade mig en god vän — vilken av mig redan förvärvat kunnskap om huru jätteförmögenheterna skapas — huru ett mycket stort maskinbolag med tillhörande tillverknings- och reparationsavdelningar — slutgiltigt uppgått i en större bankkoncerns ägo, varvid förutvarande styrelse och verks. dir. utbytts. Det hade under sistförflutna tidsperiod varit så omständligt organiserat att t. ex. fastsättandet av en liten skruv kostade 2:— kr. mer än skruven. Nu gick det hela på tio öre.

Ovanstående ger några små glimtar om, huru det kommer sig att de penning-industrin med allmänhetens

Norsk student —

Forts. fra side 5

den rike anledning han hadde og benyttet til å snakke med den farvede mann i gaten, understreker han

«at han ikke er alene om i noen grad å revidere sitt syn på den farvedes forutsetninger for selv å kunne bygge opp et menneskeverdige samfunn for alle dets innvånere.

En lang rekke av hans europeiske kolleger i FN har fått ny erkjennelse om disse nye stater, ny lærdom som forbyr dem å slutte seg spontant til de mange nye ideer og doktriner omkring utviklingslandene.»

Men, de utvalgte som sitter på toppen og forvalter

benägna medverkan att skänka dem nödig ammunition till allmänhetens utplundring allt intensivare förvärvar sig den absoluta besittnings- och rättsmakten över landets egendom och därmed dess folks totalslaveri.

Såsom tidigare framhållits bidrager staten och dess administrerande organ att i sin besinningslösa jakt efter pengar och i samspel med storfinansens att undergräva penningvärdet. Vi står vid gränsen till totalslaveriet.

Såsom en bekräftelse härå meddelar pressen i dagarna att det ledande statsorganet — riksrevisionsverket — krävar hensynslösa in-drivningsförfarande, mot alla «tredskande», som ej i tid till statsverkets organ inbetala debiterade skatter, böter, allmänna avgifter, varuskatter, arbetsgivarnas ATP-avgifter, kvarskatter, restskatter och i övrigt alla de tusenden av utplundringsmetoder, som vår demokrati har en otrolig förmåga att åstadkomma. Allt i den ofattbara tron, att det är penning-siffrornas häxdans kring guldkalven som skaffar folk och land dess existensmuligheter.

Du, som läser detta, bör äntligen vakna upp till medvetande om, att du håller på att insnarvas i ett fogdevälde med de mångtusenden av övertakare av allt, vad du förehaver, av en intensitet och räckvidd inför vilka historiens tidigare berättelser om tyranniskt fogdevälde bleknar. Fogdevälden, vilka likväl på sin tid — vad Sverige beträffar — framkallade sådana befriare som en Engelbrekt och Gustaf Vasa. **Kom ihåg, att det endast är det effektivt ekonomiska sätt, varpå vi utnyttjar landets naturrikedomar som giver folk och land dess levnadsmuligheter.**

Stockholm den 9 april 1963

ERHARD FLIESBERG

utviklingspengene har det naturligvis som plommen i egget:

«Man må trygt kunne fastslå at Kongos administrasjon lider av elefantsyke. På de sosiale topper sitter stammehøvdingene som fremdeles har stor innflytelse i sine nye posisjoner. Situasjonen for de farvede er slik at bare det å kunne komme inn i en eller annen gren av administrasjonen i seg selv betyr et fett ben. Det er meget vanlig at familien til den som har skaffet seg en post, flytter til Leopoldville og der gir seg til å vente på at slektingene skal skaffe også de øvrige medlemmer av familien en lignende post.

De fremste ledere innen administrasjonen er bare parade-figurer som folket vil ha slik. Kongoleserne vil kunne peke på sin rasefelle, kalle ham «le grand chef», og vite at han er en av deres egne.

De som egentlig driver dette samfunnet er europeerne. Det var ganske typisk at landet tilkalte et tysk firma mens alt var i forfall for at firmaet i hvert fall skulle holde elektrisitetsverkene gående.»

Når det gjelder fremtidsutsiktene til den nye stat, sier Mathiassen at

«et karakteristisk trekk er at flere og flere belgiere vender tilbake, og det er etterhvert stadig flere av den innfødte befolkning som åpent innrømmer at de vil ha belgiere tilbake. Alt tyder på at dette er den eneste vei til igjen å få bygget opp det samfunn som har vært i raskt forfall efterat kongoleserne selv overtok.»

På et spørsmål fra MORGENBLADET om ikke landet kan komme på fote igjen ved hjelp av utviklingshjelp utenfra, svarer Mathiassen:

«Det bør i all fall ikke skje som direkte økonomisk hjelp. Det er ganske besynderlig hvordan selv de lavere funksjonærer kan oppvise de siste års amerikanske bilmodeller. Det lyner i Cadillacs blant de farvede i administrasjonen. Og det er ganske klart at det må være noe galt et sted når en gammel kone i Norge skal betale av sin aldomspensjon for at enkelte paradefigurer skal gå til anskaffelse av enda en Cadillac.»

Og sluttelig peker Mathiassen på det som vi flere ganger har fremholdt også her i FOLK OG LAND, idet han besvarer et spørsmål fra MORGENBLADET om hvilke resultater han har sett av den direkte økonomiske hjelp:

«Ærlig talt — ingen. Det jeg er blitt mest imponert av, var misjonærenes oppofrende og uegennyttige arbeide i helse-sektoren, undervisningen etc. Nettopp disse kjenner problemene best, og vet best hvordan midlene bør fordeles.»

EFTER 9. APRIL - - Dødsdans i Prag

(Forts. fra side 1)

gjaldt bare å få Norge vekk fra sin nøytralitet og inn på Englands side på en lur måte.

Det norske folk ville være nøytralt. Det sa «ja» til nøytraliteten. Stortinget sa «ja» til nøytraliteten. Bare Kongen sa «Nei». Bare Kongen ville inn i krigen på Englands side.

I sin bok «Frå skanse til skanse», forteller utenriksminister Koht om et stortingsmøte som ble holdt på Hamar kl. 6 om ettermid-

dagen den 9. april 1940. Han skriver: «Da no Stortinget møttes på nytt noko etter kl. 6 om ettermiddagen — — heldt Nygaardsvold ein tale som vitna om djupt vanmod».

«Jamvel alt mea han stod og tala og svartmåla stillinga, vart han etter kvart modigare, og han slutta med å seie at suvereniteten sin måtte Noreg halda på.» «Han bad om at Stortinget skulle velja tre mann som i lag med ein frå regjeringa kunne ta forhandlinga med Bräuer (Den tyske minister i Oslo.)

Ein bør elles ha det klart for seg at det framlegget Nygaardsvold hadde slutta talen sin med, ikkje var berre eit personleg framlegg i frå han. Det var i røynda ei frukt av drøftingane med stortingsmennene føre sjølv tingmøtet, og talen hans skulle vera ei grunnleggning for dette framlegget.»

«— dei tre som var utvalde til å vera med meg og forhandle med Bräuer, — det var Mowinckel, Lykke og Sundby».

Det å forhandle med tyskerne den 9. april med det mål å beholde Norges suverenitet betyr intet annet enn at Norges Storting var villig til å si «ja», til Norges fortsatte nøytralitet og danne en regjering som kunne samarbeide med tyskerne.

Det var akkurat dette grunnsyn som regjeringen Quisling også, omtrent på

samme tid, blev dannet på.

Det norske folk, det norske Storting, og regjering Quisling hadde derfor samme syn på Norges stilling 9. april 1940.

Bare Kongen hadde et annet syn.

Koht skriver:

«Klokka 12½ (10. april) kom Kongen, og eg sat då og tala med han, mea vi venta på Bräuer».

«Samtalen mellom Kongen og Bräuer to-eine varte ei ti minuttar omlag.»

«Etterpå var det ein samtale på ein time mellom Bräuer, Kongen og meg.»

«Etter samtalen såleis var slutt, bad Kongen meg fylgje han ut, og inn i den vesle stua han hadde for seg i skulehuset.»

«Han ville abdisere».

«Kongen kjørte no straks av garde; klokka var da eit kvarter over 4 om ettermiddagen.»

Dette var det berømmelige Kongens «Nei», som er det eneste som er igjen av glansen om Kongen.

Det var ikke mange nordmenn som sluttet opp om Kongens krigsinnsats på engelsk side dengang.

Hadde Kongen fulgt folkets og Stortingets vilje, så hadde han reist tilbake fra Hamar og til Oslo og dannet en regjering som kunne ha samarbeidet med tyskerne. Det hadde reddet tusener av nordmenns liv. Det hadde spart Norge for okkupasjonskostningene, og det hadde vært en logisk konsekvens av den politikk Kongens regjering hadde fulgt.

Kongens «Nei» var dessuten ikke i overensstemmelse med forfatningen. Kongen er ingen eneviddig diktator her i Norge. Han kan ikke si «Nei» uten i statsråd, og han kan ikke presse sin vilje igjennom ved å true med å abdisere.

Og alt sammen kunne kanskje ha gått an, hvis Kongen hadde stått fast på sin linje, men det gjorde han heller ikke. Den 10. juni kapitulerte han og erkjente at Norge var et erobret land. Først åpner han krig, og så kapitulerer han. Verre kunne det overhode ikke gjøres. Regjeringen Nygaardsvold kan lastes for svakhet i denne forbindelse. Kongen førte sin personlige politikk og stikk i mot Nygaardsvolds linje. Men hadde Nygaardsvold vært noe til kar, så hadde han gått av.

Når alle dokumentene om hendelsene 9. april 1940 en gang blir lagt frem, og norsk ungdom leser dem, så vil de skamme seg over ledelsen dengang.

Det er vel dette alle føler,

og det er vel derfor at de kosmopolitene som leder Norge i dag har funnet på denne livsløgn for folket. Noe folkets «Nei», fantes aldeles ikke den 9. april.

Norge kunnet meget lett ha unngått en tysk okkupasjon, men da måtte Kongen ha mobilisert like etter Altmark-affæren. Ja, det hadde vel endog klart seg om han hadde mobilisert den 5. april, da Englands note kom om at man ville foreta angreps-handlinger i norsk territorialfarvann. Da hadde tyskerne ikke gått til okkupasjon, for de ville helst at Norge skulle være nøytralt.

Men å gå inn på Englands side i krigen etterat tyskerne allerede var her, og gå til delvis mobilisering med fremmøte den 11 april, 3 dager etter at de fleste store byer og havner i Norge allerede var besatt, det er slik at man kan ikke finne ord.

Koht skriver:

«Han (statsråd Ljungberg i regjeringssamling i Oslo 8. april) refererte at generalstaben gjorde framlegg om ålmenn mobilisering; men det ville ta tre dager å sette den i verk. Sjølv rådde han difor til å berre kalla inn straks eit par bataljonar i Østfold. På den andre sida av Oslofjorden og lenger vest meinte han vi var sterkt nok førebudde. Regjeringa fylgde då denne tilrådinga hans, og kl. 21¼ var møtet slutt».

Det reelle innhold av dette er at Kongen avsto generalstabens henstilling om alminnelig mobilisering, og innkalte to bataljoner fra Østfold og gikk til krig mot Europas dengang sterkeste militærmakt.

Alt dette kan i dag leses hvis man vil ha rede på sannheten.

Hvordan kan da stortings-

Han ville abdisere — — —

fortsett! Er ildrakeren virkelig varm? Hun flirer jo!»

Folk løper fra alle kanter nærmere gapestokken, fordømt også, ikke dårlig, såret er vakkert dypt! Jeg forstår ikke at hun ikke gir en lyd fra seg! Hei, gardist, la henne løpe, dette er jo ingen straff, hun er ikke riktig i hodet, Neste pasient! Hvem er neste? Nå, Novak! Hvis han ikke vil skrike skal han få to hakekors! Ett på ryggen og ett på brystet! Se opp, der kommer ø! Hit med en! Du, dette er jo meget bedre enn på kino. Nå, blir det noe snart? Hold kjeft, der er han alt!

I den alminnelige forvirring bryr ingen seg mere om Marta. Folk ser riktignok at hun forsvinner i luftvernrummet, de ser også at hun blir leiet ut av en kvinne med bustete hår og et skittent, lappet forkle, men det interesserer dem ikke lenger.

Libuse trykker Marta ned på en stol ved æresbordet, åpner veggapoteket, farer med øynene over påskriften på krukken og tubene — aha, her er det! Brannsalve! fingertykt smører hun den kjølige, gule salve på Martas stakkars rygg, legger forsiktig vatt i store flak oppå, og forbinder hele overkroppen så godt hun kan med gasbind. På klæshengeren er det en hel del kapper. Libuse finner frem en lys, lett damekåpe og trekker den forsiktig på Marta.

«Hvor bor du, stakkars? Vær ikke redd! Jeg mener det godt med deg. Du, hjem må du ikke gå, gå til Podol, dit kommer angivelig Vlassovs armé, det skal være anstendige folk, meget bedre enn vårt folk, gå til dem, forstår du?»

Marta har bare forstått ett eneste ord, Podol. Men hun ser påny bare ett bilde, dennegang en blomstrende, hvit bukett, hun ser seg

mann Hegna stå i kringkastingen og snakke om folkets «Nei». Folkets «Nei» kom ikke før etter Stalingrad da alle kunne forstå at tyskerne hadde tapt krigen.

Den 9. april 1940 var det bare Kong Haakon og noen ganske få stortingsmenn som sammen med Churchill drev Norge inn i en på forhånd tapt krig.

La Kong Haakon og Churchill beholde æren for 9. april og hold det norske folk utenfor.

Det er ikke sikkert denne æren blir så langvarig.

Dette at Churchill trakk Norge inn i krigen 9. april 1940 har helt forandret Norges strategiske stilling. Fra å være et engelsk-tysk interesseområde er Norge nu blitt et amerikansk-russisk Og Amerika kan ikke forsvare oss, — bare ødelegge oss.

O. K.

(Forts. fra s. 4)

selv, hvorledes hun fester små røde hjerter på blomstene, og ved kjøkkenbordet sitter en gutt og ser på henne.

«Hvor mange er klokken?» spør hun plutselig. «Jeg må nemlig — —»

Hva hun må vet hun ikke.

«Gå, gå», maser Libuse. «Nå vil ingen merke det om du forsvinner. Gå langs Moldau, der er det ingen barrikader.»

«Godt la ham bare snakke!» brøler gårdsplassen. «La ham snakke, vi vil ha hevn!»

Døren slår igjen bak Marta. Libuse tar den første og bestøf flaske og drikker grådig.

«I djevlels tegn?»

Det var Novaks stemme. Libuse drikker fortvilet videre.

«Dere er jo selv djevler», skriker Novak. «Kom her med tegnet deres! Men engang, det sverger jeg, skal det komme en dag —»

Et skudd knaller. Latter, rasende protester. Libuse løper til vinduet, men hun ser intet, bare en bølgende menneskemasse.

«Bedre slik, bedre slik», hvisker hun og vender tilbake til flasken sin.

Burgs bok om jødernes skyld og skjebne

kan nå skaffes gjennom Boktjenesten. Den har vakt stor oppmerksomhet i Tyskland, og har også vært utførlig omtalt i FOLK OG LAND. Bokens forfatter Burg er selv jøde og han har kalt sin bok «Schuld und Schicksal. — Europas Juden zwischen Henkern und Heuchlern.» Boken er på 370 sider og prisen er innbundet kr. 35,—.

Bergs Assuransesbyrå

ALT I FORSIKRING

Arbiens gt. 1 — Tlf. 44 49 94

Daglig friske blomster

SYNNØVELIE

Blomsterforretning

Kranser til alle priser

Frognerveien 30, Oslo

Tlf. 44 22 30

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsvn. 5 — Ø. Ullern

Telefon 55 61 29 — Oslo

Tannlege

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

ANNELISE PAROW

TANNINNSÆTNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 v. Lademoen kirke - Voldsmide

„Historiens dom“

Fort. fra side 1

skyldig ved sin passivitet tungt for brystet.

Utvalget overlater altså spørsmålet til historiens dom, skyldig ved sin passivitet, hvilket ikke var meningen, eller kanskje det underforstått nettopp var det — som et ledd i «ro omkring rettsoppgjøret». Det skal bli ganske interessant å se, om Stortinget vil finne seg i at dets beslutninger effektueres på denne måte. Der sitter folk på Stortinget i dag, som så sent som i 1948 for annen gang stemte for dødsstraff i en tilbakevirkende lov og der finnes også dem, som dengang benyttet leiligheten til å ta avstand fra tidligere villfarelse på det punkt. Vi får vel forså vidt de første for å nevne navn.

II.

Historiens dom over «rettsoppgjøret», den ble felt allerede i 1945 av professor Jon Skeie, den ubestridte kjenner av norsk rett fremfor noen annen.

Skeies dom lød: **Der har aldri i Norges historie forekommet så lovløse tilstander.** Nu får vi altså se, hvem som i dag slutter seg til eller går i mot denne dom. Det blir avgjørende for vedkommendes eftermæle, enten han ønsker det eller ei.

Professor Skeies dom er forlenget godtatt ut over landet.

III.

For noen år siden ble der avholdt et juristmøte, hvor det foreliggende emne var «Hvem er justismorder?». Der har ikke vært grunn til å sammenkalle jurister til diskusjon om dette emne før her i landet. Det kan fornuftigvis ikke være foranlediget av noe annet enn «rettsoppgjøret». Bortsett fra Hetlejustismorderet, så er der ikke andre rettsaker, som har pådradd seg oppmerksomheten i denne henseende.

Deltagerne ga hinannen gjensidig absolusjon, formodentlig enstemmig a la Årvoll og Bryn skoler, ved å uttale, at den dommer som var i god tro (som følge av enfoldighet og/eller ukyndighet?) da han avsa en dom, som viser seg å være et justismord, han er ikke justismorder. En nokså fattig trøst for et rettsindig og redelig menneske, ikke minst en dommer. Han er i dag henvist til å bringe sin dom og sin samvittighet i overensstemmelse med «Seierherrens rett», da alle tidligere mulige grunnlag for å ha vært i god tro med denne er underkjent. Det er ikke greit, nei!

IV.

I Haalandsaken, som forlenget er alminnelig erkjent

å være et justismord, er det tydelig at førstvoterende har søkt med lys og lykt etter et lovgrunnlag for å få livet av gutten — d. v. s. en presedens til å ta livet av Quisling — etter Moskvas ønske eller skal vi kanskje heller som det sannsynligste si — befaling. Førstvoterende i Haalandsaken baserte sitt votum på en blott og bar påstand grepet ut av luften, som han anså «lite tvilssom». Dermed slo han etter norsk rett samtidig benene under sin påstand, for tvil skal komme tiltalte til gode her i landet. Nu, vedkommende ligger i sin grav. Vi får håpe at han var «i god tro».

Da Quisling i sin sak kom inn på dette, ble han fra-tatt ordet. (Det offisielle referat av Quislingsaken er også nyttig lesning for dem i dag, som søker sannheten. Men det er motbydelig). Major Langelands to bøker: «Dømmer ikke» og «For at I ikke skal dømmes» er også meget å anbefale. Det er vel derfor de ble beslaglagt, efterat han var blankt frikjent av en normal lagrett. Hvordan er det med dommernes gode tro, på dette siste punkt?).

V.

I normale tider vil krav om gjenopptagelse av saker nettopp komme fra de dommere, som er blitt klar over at de har tatt feil. De kan efterat «Seierherrens rett» har erstattet alle de tidligere retter ikke nu lenger påberope seg, at de ikke forstår, at «rettsoppgjøret er en utrenskning av politiske motstandere efter mønster av og godkjennelse fra Moskva, ens ærend innhentet av to medlemmer av landsvikerregjeringen i London. Dens unnfalighet fra Trysil til Moskva er et bedrøvelig kapittel i Norges Historie.

VI.

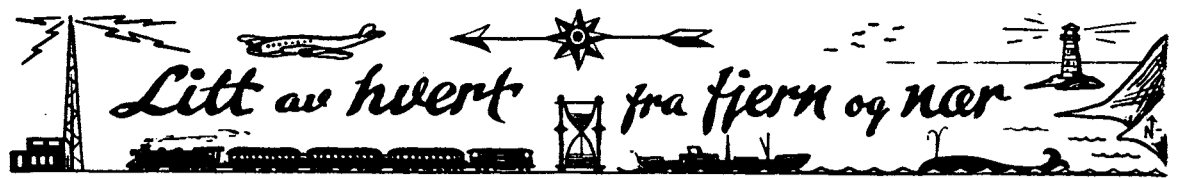
Det juridiske snikksnakks tid er forbi. Det tok slutt med denne siste av mange utflukter, «Seierherrens rett», av samme juridiske kvalitet som alle de tidligere — med den — oppgitte skanser, ja egentlig enda verre. Tiden er inne for «godtroende» dommere til å bestemme seg, hvor de vil stå i historiens dom. Den er nådeløs og den rammer personlig.

Efter at professor Castberg nu er kommet til samme resultat som professor Skeie, at «rettsoppgjøret hviler på lovløshet, så gjenstår for rettsindige og ansvarsbevisste mennesker å trekke konsekvensene herav.

Olaf Holm.

TANNLEGE MAAMOEN

Hansteensgt. 2
Tlf. 44 43 33

SVERIGE OVERTAR

Som før meddelt har Bunderstyskland stanset eksporten av stålør til Sovjetsamveldet efter amerikansk påtrykk. USA begrunnet dette med militære bekymringer, mens det vel rettelig var de amerikanske oljeselskaper som var bekymret over konkurransen med Sovjetoljen. England fortsatte imidlertid ubekymret sine rørleveranser og nå meldes det at også Sverige har tatt fatt på å erstatte de tyske rør med svenske. Ifølge en melding i Radio Moskva skal Sverige i denne omgange levere 135.000 tonn stålør til en verdi av 125 millioner svenske kroner.

EKSPERT

I Teledølen finner vi en notis om at overbetjent i politiet Andr. Pedersen har holdt foredrag i Notodden ungdomsklubb. Han «fortalte interessant om okkupasjonstiden og dens trengsler for land og folk. Forsamlingen lyttet oppmerksomt, og det var tydelig å merke at ungdommen av i dag er lite orientert om det som skjedde i årene 1940-45 i vårt land». Til gjengjeld er politibetjent Pedersen så meget bedre orientert om disse trengslens tider som bl. a. førte til at han sammen med de andre politifolk på Notodden meldte seg inn i Nasjonal Samling i 1940. Men kanskje foredragsholderen ikke nevnte tiden før han begynte å ro?

JOBB FOR FAGMANN

I en notis i TØNSBERG BLAD for 27. mars leser vi

Narvik

Fort. fra side 4

Men sentralen meddelte:

«Det er ikke mulig å skaffe telefonforbindelse med herr Askim». Som det senere viste seg hadde «Norge» ligget fortøyet i Narvik havn til kl. 3.37, da man begynte å move maskinene og tok inn akterfortøyningen.

Dermed brakk telefonforbindelsen med land.

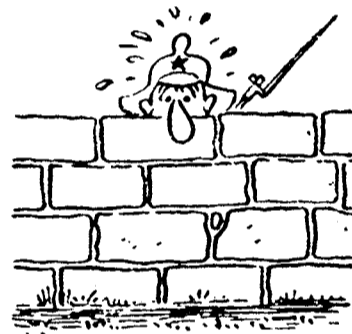
Men «Norge» ble fremdeles liggende i havna. «Eidsvoll» var derimot gått noen hundre meter ut av havneinnløpet, og lå like utenfor blokkhuset på Framnesodden.

Jeg fikk altså ikke forbindelse med marinen. Men jeg fikk høre nytt allikevel, for plutselig begynner en veldig kanonade nede på havna, og en tollfunksjonær ringte meg opp:

«Tyske tropper går iland på kaia».

«Det nazistiske generalkonsulats panserskap i den polske byen Katovice blir den dag i dag bevoktet, da det ikke har lyktes ekspernene å åpne det. Man tror at skapet rommer viktige dokumenter, så nu vil man få sovjet-russiske eksperter til å forsøke å få has på det gjenstridige skapet». Så nå kan vi nok vente oss nye «avsløringer» av tyve år gamle forbrytelser når det på et passende tidspunkt lykkes å «åpne» skapet og fremskaffe nye «originaldokumenter». Kanskje skapet til og med inneholder en av de berømmelige dokumentarfilmer klar til å settes i maskinen? Det er bare synd at den norske heimefrontlige skapsprengerkonge for tiden er opptatt med å sone sin siste straff og derfor ikke kan stilles til disposisjon ved åpningen av skapet som et ringe norsk bidrag til verdensfreden.

I ØST SOM I VEST

Vi har nevnt tidligere i FOLK OG LAND at tyskerne i vest da de fikk sin «selvstendighet» igjen måtte forplikte seg til ikke å rettsforfølge vestallierte krigsforbrytere. Nå melder DEUTSCHE NATIONALZEITUNG at efter ordre av innenriksministeriet i den tyske østsone gjennomkjemmes nå alle kontorer for å finne dokumenter som henviser til russiske forbrytelser i okkupasjonstiden. Spesielt ble det pålagt å være på utkikk hos myndigheter som befattet seg med svangerskapsavbrytelser, aborter, fødsler utenfor ektenskap, selvmord og kjønns sykdommer efter dokumenter som hadde sitt utspring i voldtekt fra russiske soldaters side. Alle slike dokumenter tilintetgjøres nå.

SCHACHT SOM RÅDGIVER

Den tidligere riksbankpresident Hjalmar Schacht er for tiden økonomisk rådgiver for regjeringen Ben Bella og avla for kort tid siden et besøk i Algeriet.

NOE TIL TYSK ADVOKAT

Det er dessverre ikke meget å glede seg over når det

gjelder tysk civilcourage, men imellom er det jo et lysglimt. Således sa forsvareren for noen tiltalte fangevoktere fra Kulmhof under rettsforhandlingene ved Bonner Landgericht, Carl Rolland: «Hvis likhetsprinsippet tas alvorlig, så måtte morderpilotene fra krigens bombe-fly likeledes dømmes. Hvis dette ikke skjer, så er også de 12 anklagede fra Kulmhof på feil plass i retten». Da rettens formann påtalte uttrykket «morderpiloter» svarte advokaten (som er født i 1933): «Jeg er den yngste advokat i denne prosess og er vokst opp i en tid med fri meningsytring. Jeg behøver hverken å forsvare egne gjerninger eller å anklage andre». Vel talt!

VIRKNINGSFULL UTVIKLINGSHJELP

Inntekten pr. hode for de 1,25 milliarder mennesker i de 100 utviklingsland har bare steget med 1%. Det er resultatet av 12 års utviklingshjelp!

FORRETNINGSMANN WILSON

Den nye formann i det britiske Labour Harold Wilson, som for ikke så lenge siden offentlig uttalte seg for anerkjennelse av Ulbrichtregimet i Pankow og Oder-Neisse-linjen, er i privatlivet forretningspartner med Sovjetiske tre-eksportører, som anstrenger seg for å øke omsetningen i Storbritannia. Det er det franske tidsskrift «Nouveau Candide» som gir denne pikante opplysning.

FORBUNDETS KONTOR

i Kierschows gt. 5, Oslo er åpent alle hverdager undtatt lørdage fra kl. 10 til 15. Sekretæren treffes bare onsdag — torsdag og fredag i hver uke mellom kl. 11 og 15. Telefon 37 76 96.

FOLK OG LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo
Telefon 37 76 96
Boks 32 14

Ekspedisjonstid alle hverdager undtatt lørdage kl. 10-15. Redaktør Melsom treffes onsdag - torsdag og fredag kl. 11 til 15.

Abonnementspriser:
Kr. 36,— pr. år, kr. 18,— pr. halvår i Skandinavia. Utlandet: Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår. — I nøytralt omslag innenlands:
Kr. 46,— pr. år, kr. 23,— pr. halvår.
Løssalg kr. 0,85.

Annonsepris kr. 0,40 pr. mm og spalte.

Bruk postgironr. 16 450.

Utgiver A/L Folk og Land